

**УНИВЕРЗИТЕТ У БЕОГРАДУ
АРХИТЕКТОНСКИ ФАКУЛТЕТ**

ОАСА – 35080

СТУДИО 036 – архитектура

4 ЕСПБ

5. семестар основних академских студија, 2018/2019

Руководилац предмета: проф. арх. Владимир Лојаница

Тематска област: Вишепородично становање

ОМНИБУС - КРАТКЕ ПРИЧЕ НА СТАМБЕНЕ ТЕМЕ

ВИШЕПОРОДИЧНО СТАНОВАЊЕ НА ВРАЧАРУ

Опис локације

Локација на коју се односи пројектни задатак налази се на **Врачару**, и обухвата угаони део постојећег градског блока, оивичен улицама Мекензијева, Катанићева и Борислава Пекића. Локација је територијално-административни део општине Врачар, припада падини која се спушта ка тргу Славија и граничи се са насељем Неимар на југу.

Шири просторни оквир задатка представља општина Врачар, која је званично формирана 1952. године, након што је Београд административно реорганизован укидањем реона и преласком на општине. Првог септембра 1955. године формиране су административне целине Западни и Источни Врачар, да би годину и по дана након тога биле утврђене данашње границе општине која обухвата делове некадашњих општина Источни Врачар и Неимар. Како је реч о једној од територијално најмањих београдских општина са великим бројем становника, Врачар данас представља најнасељенију општину Београда. Ужи просторни оквир се налази у непосредној близини Храма Светог Саве и Народне библиотеке Србије, што делом условљава и развој идентитета околних блокова. Карактеристика изградње у непосредном окружењу локације је изразито хетерогена структура објеката претежно стамбене изградње, који варирају од зграда од око шест спратова, до приземних кућа, којих је све мање услед замене типолошких облика породичне стамбене архитектуре вишепородичним становањем.*

* извор: www.vracar.rs, www.urbel.rs, www.beograd.rs

Пројектни програм

Пројектни задатак је конципиран као студија карактеристичних фрагмената пројекта вишепородичног становања са пратећим садржајима који су подељени у две целине.

Прва пројектантска целина подразумева три фрагмента: Волуметрију, Угаони мотив и Стан на углу, где се кроз три карактеристичне теме вишепородичног становања и задате локације анализирају и истражују волуметријске могућности приликом конципирања архитектонског склопа унутар густог градског ткива, као и могућност акцентовања у односу на специфичну тему куће на углу. Спратност задатог градског блока је П+5+Пк, са јасним одредницама према околним саобраћајницама и објектима. Друга пројектантска целина садржи три фрагмента: Приземље и тло, Стан на последњој етажи и Уличну фасаду, кроз које се анализирају токови, циркулације на локацији и унутар објекта, тестирају могућности стварања квалитетних простора на отвореном, као што су баште, терасе, кровне површине и сл. У оквиру ове целине се истражују и потенцијали фасадне опне и материјала који су карактеристични за посматрану типологију.

Комплетна студија кроз појединачне елементе, резултира разумевањем типологије вишепородичног становања, као и контекста и његовог карактера, односно критичким сагледавањем локације са свим погодностима и ограничењима. На основу анализираних се тестирају пројектантски ставови који утичу на дефинисање коначног архитектонско-урбанистичког решења.

нед	дат.	тематска јединица	
01	сре. 03.10.	ВОЛУМЕТРИЈА Уводно предавање/ Разговор и анализа задатака / Разумевање локације / Тестирање и адаптација просторних модела	
02	сре. 10.10.	ВОЛУМЕТРИЈА Однос дела и целине / Формулација алтернативних концепцијских решења / Тестирање и адаптација просторних модела	
03	сре. 17.10.	УГАОНИ МОТИВ Схватање просторног потенцијала угаоне позиције у градском ткиву / Тестирање и адаптација модела	
04	сре. 24.10.	УГАОНИ МОТИВ Просторна студија мотива кроз имагинацију архитектонског простора / Дефинисање теме / Одабир решења	

05	сре. 31.10.	<p>СТАН НА УГЛУ</p> <p>Програмска анализа / Истраживање везе између програма и простора</p>	
06	сре. 07.11.	<p>1. Колоквијум, контролна предаја досадашњих елемената пројекта (прве целине која обухвата фрагменте: Волуметрија, Угаони мотив и Стан на углу) / Коментар резултата колоквијума</p>	
07	сре. 14.11.	<p>ПРИЗЕМЉЕ И ТЛО</p> <p>Испитивање нивоа приземља са двориштем</p> <p>Токови и циркулције, просторне секвенце у кретању и њихова веза са елементима пројекта</p>	
08	сре. 21.11.	<p>ПРИЗЕМЉЕ И ТЛО</p> <p>Испитивање нивоа приземља са двориштем</p> <p>Зонинг, слојеви и нивои стамбене средње, однос фигуре и тла кроз мреже простора, преклопе и прожимања</p>	
09	сре. 28.11.	<p>СТАН НА ПОСЛЕДЊОЈ ЕТАЖИ са кровном баштом</p> <p>Поетика амбијента, концептуално разумевање функције, доживљај у простору / Аналитичко читање плана и његова интерпретација и трансформација</p>	

10	сре. 05.12.	<p>УЛИЧНА ФАСАДА</p> <p>Опна и материјал, систем са сопственим карактеристикама и просторним квалитетима / Тестирање и адаптација модела</p>	
11	сре. 12.12.	<p>УЛИЧНА ФАСАДА</p> <p>Архитектонски детаљ, важност детаља, истраживање и развој / Анализа утицаја веће размере на концепцију решења / Тестирање и адаптација модела</p>	
12	сре. 19.12.	<p>2. Колоквијум, контролна предаја досадашњих елемената пројекта (друге целине која обухвата фрагменте: Призеље и тло, Стан на последњој етажи и Улична фасада) / коментар резултата колоквијума, упутства за даљи рад</p>	
13	сре. 26.12.	<p>Разрада и финализација пројекта / Циклус обједињавања прожељбаних фрагмената пројекта / Анализа утицаја студираних тема на целовитост решења и генералну концепцију / Завршне коректуре, разговор о презентацији пројекта</p>	
14	сре. 02.01.	<p>Празник</p>	

Садржај елабората

Сваки појединачан фрагмент пројекта се обрађује кроз:

- Основе, Пресеке, Изгледе
- Макете
- Просторне атмосфере и амбијенте

Размере прилагодити деловима пројекта који се обрађују, Р 1:500 - Р 1:20

Финални елаборат чини скуп свих прилога који су рађени за појединачне фрагменте пројекта.

Метод извођења наставе

Настава се одржава једном недељно, средом од 8 до 12 сати. За рад на задатку предвиђено је 8 радних сати недељно (4 сата рада у школи и 4 сата рада код куће). Настава у школи траје 14 радних недеља.

Координатори на предмету:

проф. арх. Владимир Лојаница
асис. др Маја Драгишић

Наставници:

САЛА 217 доц. др ПАВЛЕ СТАМЕНОВИЋ

САЛА 218 проф. арх. ДЕЈАН МИЉКОВИЋ; асис. арх. Милош Стојковић

САЛА 219 доц. арх. МИЛОШ КОМЛЕНИЋ

САЛА 220 доц. арх. МИЛОШ НЕНАДОВИЋ; асис. арх. Петар Цигић

САЛА 221 в. проф. др ВЛАДИМИР МИЛЕНКОВИЋ; асис. арх. Мила Мојсиловић

САЛА 222 доц. др ЈЕЛЕНА РИСТИЋ ТРАЈКОВИЋ; сар. Александра Миловановић

САЛА 223 проф. арх. ВЛАДИМИР ЛОЈАНИЦА; teach. exch. SHIN YOKO

САЛА 224 доц. др МАРИЈА МИЛИНКОВИЋ; асис. арх. Соња Дедић

САЛА 226 доц. арх. ЗОРАН АБАДИЋ; асис. арх. Јелена Богосављевић

САЛА 227 в. проф. арх. ИВАН РАШКОВИЋ; асис. арх. Милош Костић

САЛА 230 доц. др ВЕРИЦА КРСТИЋ

САЛА 254 доц. арх. ДРАГАН СТАМЕНОВИЋ; асис. др Драгана Ћирић

Настава се одвија у студију, у форми индивидуалних и групних консултација и отворених дискусија о пројектима (предавања, презентације, јавне одбране). Испит се полаже јавном одбраном пројектног елабората у јануарском испитном року.

Критеријуми за оцењивање

Редовно и активно похађање наставе током семестра
Висок ниво самосталности и креативности у раду
Инвентивност у истраживању и пројектовању
Квалитет пројектованог простора
Квалитет архитектонске презентације и комуникације

Оцењивање

Предиспитне обавезе:

Активности у току семестра: 10 поена

Колоквијуми: 30 поена (15+15)

Завршни испит:

Пројектни елаборат: 50 поена

Усмена одбрана: 10 поена

Препоручена литература

- Vladimir Lojanica i Maja Dragišić, (ur.), "Omnibus: kratke priče na stambene teme", Univerzitet u Beogradu - Arhitektonski fakultet, Beograd, 2018.
- IaaC. Institute d'Arquitectura Avancada de Catalunya Actar, "SELF – SUFFICIENT HOUSING", IaaC, Barcelona, 2006, ISBN 84-96540-43-X
- Aurora Fernandez Per, "DBOOK. Density, Data, Diagrams, Dwellings", a+t ediciones, Spain, 2007, ISBN 978-84-611-5900-0
- Carles Broto, "Innovative APARTMENT BUILDINGS", Links, Barcelona, 2007, ISBN 84-96263-85-1
- Arian Mostaedi, "Apartment Architecture Now", Carles Broto & Josep M Minguet, Barcelona, ISBN 84-89861-94-3
- Wolfgang Forster, "Housing in the 20th and 21st Centuries", Prestel Verlag, Munchen-Berlin-London-New York, 2006, ISBN 3-7913-3529-4
- Mark Anderson and Peter Anderson, "PREFAB PROTOTYPES", Princeton Architectural Press, New York, 2006, ISBN -10 1-56898-560-6
- Mikkel Frost, Carsten Primdahl, Kolja Nielsen, "CEBRA_files", Cebra a/s, Denmark, 2006, ISBN 87-991365-0-3
- Oscar Rueda, Maria Jose Pizzaro, "MHM Metropolitan Housing: Madrid", Editorial Rueda S.L., Madrid, 2003, ISBN 84-7207-138-3
- Jaime Salazar, Manuel Gausa, "HOUSING + SINGULAR HOUSING", Actar Publishers, Barcelona, 2002, ISBN 84-95951-15-0
- Javier Mozas, Aurora Fernandez Per, "density _new collective housing", a+t ediciones, Vitoria-Gasteiz, 2006, ISBN 84-611-1203-2
- Peter Eisenman, "Diagram Diaries", Universe Publishing, New York, 1999, ISBN 9-7893-0264-0
- Winka Dubbeldam, "AT-INDEX", Princeton Architectural Press, New York, 2006, ISBN 1-56898-535-5
- Marcos Cruz, Salvador Perez Arroyo, "UNIT 20", The Bartlett School of Architecture UCL, London, ISBN 84-9705-275-7
- UCLA Department of Architecture and Urban Design, "L.A.NOW Volume three and four", UCLA Department of Architecture and Urban Design, Los Angeles, 2006, ISBN 0-9771945-1-5
- Gustav Peichl and Dietmar Steiner, "New Housing in Vienna", Compress-Verlag, Wien, 1988, ISBN 3 9006 0701 X
- Christian Schittich, "High-Density Housing", Birkhauser-Publishers for Architecture, Basel-Boston-Berlin, 2004, ISBN 3-7643-7113-7
- Mate Baylon, "STANOVANJE _sveska 50", Univerzitet u Beogradu, Arhitektonski fakultet, Beograd, 1980.
- Mate Baylon, "STANOVANJE _sveska 73", Univerzitet u Beogradu, Arhitektonski fakultet, Beograd, 1985.
- Catalog of 10th international Architecture Exhibition "Cities. Architecture and Society vol.II", Marsilio, Venice, 2006, ISBN 88-317-8956
- "THE PHAIDON ATLAS OF CONTEMPORARY WORLD ARCHITECTURE", Phaidon, ISBN 0-7148-4312-1
- Francisco Asensio Cerver, "Atlas de arquitectura actual", Konemann, Munchen, 2000, ISBN 3-8290-2845-8
- Zdenko Stričić, „O stanovanju“, Udruženje hrvatskih arhitekata, Zagreb, 1997, ISBN 953-96057-4-1
- Ratko Karolić, „Elementi redefinicije stanovanja“, Arhitektonski fakultet Univerziteta u Beogradu, Beograd, 1990.

- Časopis: "Arhitektura urbanizam" broj 74-77, Savez društava arhitekata Srbije, Urbanistički savez Srbije i Udruženje likovnih umetnika primenjenih umetnosti Srbije, Beograd, 1975.

Литература са сајта www.arh.bg.ac.yu

- Brent C. Brolin ARHITEKTURA U KONTEKSTU
- Cristian Norberg Schulz STANOVANJE
- Hajnrih Kloc UMETNOST U XX VEKU (Moderna - Postmoderna - Druga moderna)
- Keneth Frampton MODERNA ARHITEKTURA (Kritička povijest)
- Robert Venturi SLOŽENOSTI I PROTIVRECENOSTI U ARHITEKTURI
- Uroš Martinović MODERNA BEOGRADA
- Darko Marušić..... STANOVANJE, VREME, KORISNIK.... (časopis DANS, br. 13-14)
- ARHITEKTURA+URBANIZAM..... STANOVANJE, decembar 1975.
- Branko Aleksić..... STAMBENA SREDINA (sveska 9, posle diplomске studije-kurs stanovanje AF.)
- Mate Baylon..... UPOTREBNA VREDNOST STANA (sveska10, posle diplomске studije-kurs stanovanje AF)
- Branislav Milenković..... PROGNOZA ZA STAMBENU SREDINU (sveska19, posle diplomске studije-kurs stanovanje AF)
- Mate Baylon..... STANOVANJE-TEMA1: ORGANIZACIJA STANA (sveska41, posle diplomске studije-kurs stanovanje AF)
- Mate Baylon..... STAN U BEOGRADU (sveska54, posle diplomске studije-kurs stanovanje AF)